

**UCHWAŁA NR XXXVIII/212/2018
RADY GMINY WOLANÓW**

z dnia 6 lutego 2018 r.

w sprawie ustanowienia herbu, flagi, flagi stolikowej, banneru i pieczęci Gminy Wolanów oraz zasad ich używania

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875, z późn. zm.) oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 38), po zasięgnięciu opinii Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Rada Gminy Wolanów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się herb Gminy Wolanów według opisu zawartego w § 2 uchwały.

2. Wzór graficzny herbu określa załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Herb Gminy Wolanów przedstawia w polu błękitnym Św. Dorotę z Cezarei w czerwonej sukni i srebrnym płaszczu ze złotą koroną i takimż nimbem, w prawym ręku trzymającą koszyk wiklinowy złoty z różami czerwonozielonymi a w lewym ręku palmę męczeńską złotą. Z lewej strony u jej stóp owalna tarcza czerwona ze złotym obramowaniem, na której młotek złoty w słup a na nim dwa także skrzyżowane klucze.

§ 3. 1. Ustanawia się flagę Gminy Wolanów według opisu zawartego w § 4 uchwały.

2. Wzór graficzny flagi określa załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 4. Flagę Gminy Wolanów stanowi prostokątny poziomy płat sukna o proporcjach szerokości do wysokości 5 : 8 z pionowym układem pasów: Czerwony – 3, biały – 1, błękitny - 8, biały – 1, czerwony – 3 z centralnie umieszczonym godłem Gminy, gdzie wysokość godła stanowi 4/5 wys. flagi.

§ 5. 1. Ustanawia się flagę stolikową Gminy Wolanów według opisu zawartego w § 6 uchwały.

2. Wzór graficzny flagi stolikowej określa załącznik Nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 6. Flagę stolikową Gminy Wolanów stanowi prostokątny pionowy płat sukna o proporcjach szerokości do wysokości 1:2 z poziomym układem pasów, od góry: Czerwony – 3, biały – 1, błękitny - 8, biały – 1, czerwony – 3 z centralnie umieszczonym godłem Gminy, gdzie wysokość godła stanowi 2/5 wys. flagi.

§ 7. 1. Ustanawia się banner Gminy Wolanów według opisu zawartego w § 8 uchwały.

2. Wzór graficzny banneru określa załącznik Nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 8. Banner Gminy Wolanów stanowi prostokątny pionowy płat sukna o proporcjach szerokości do wysokości 1:4 z poziomym układem pasów, od góry: Czerwony – 3, biały – 1, błękitny - 8, biały – 1, czerwony – 3 z centralnie umieszczonym godłem Gminy, gdzie wysokość godła stanowi 1/3 wys. flagi.

§ 9. 1. Ustanawia się pieczęcie: Gmina Wolanów, Wójt Gminy Wolanów, Rada Gminy Wolanów według opisu zawartego w § 10 uchwały.

2. Wzór graficzny pieczęci określa załącznik Nr 5 do niniejszej uchwały.

§ 10. Pieczęcie Gminy Wolanów mają kształt okrągły i średnicę 36 mm. W otoku majuskułny napis, odpowiednio: GMINA WOLANÓW, WÓJT GMINY WOLANÓW, RADA GMINY WOLANÓW gdzie napis biegnie po łuku zgodnie z ruchem wskazówek zegara, a poprzedzony jest u góry krzyżykiem.

§ 11. 1. Symbole, o których mowa w § 1 - 10 uchwały, stanowią własność Gminy Wolanów, są znakami prawnie chronionymi i mogą być używane wyłącznie w kształcie, proporcjach kolorach zgodnych ze wzorami graficznymi ustalonymi w niniejszej uchwale.

2. Uzasadnienie zastosowanej symboliki w herbie, fladze, fladze stolikowej, bannerze i pieczęciach oraz rys historyczny zawiera załącznik nr 6 do niniejszej uchwały.

§ 12. 1. Prawo do używania symboli, o których mowa w § 1 - 10 uchwały na mocy niniejszej uchwały przysługuje:

1) Radzie Gminy i Wójtowi;

- 2) Urzędowi Gminy;
- 3) gminnym jednostkom organizacyjnym;
- 4) innym podmiotom wykonującym w imieniu Gminy zadania o charakterze użyteczności publicznej.

2. Pieczęci Gminy Wolanów do sygnowania ważnych dokumentów używają:

- 1) Rada Gminy;
- 2) Wójt;

§ 13. 1. Herb, flagę i banner Gminy Wolanów umieszcza się w pomieszczeniach, na budynkach i przed budynkami stanowiącymi siedziby albo miejsca obrad organów Gminy.

2. Symbole, o których mowa w ust. 1, mogą być używane w innych miejscach z okazji uroczystości, świąt i rocznic gminnych, państwowych, regionalnych, wyborów Prezydenta, do Sejmu i Senatu RP, samorządowych, do Parlamentu Europejskiego, referendach oraz podczas innych imprez promujących Gminę lub organizowanych przez Gminę.

3. Herb może być umieszczany na:

- 1) pismach urzędowych,
- 2) stronach internetowych,
- 3) biuletynie Informacji Publicznej, której administratorem jest Gmina Wolanów,
- 4) upominkach, gadżetach, dyplomach okolicznościowych, podziękowaniach, wydawnictwach lub innych przedmiotach promujących Gminę,
- 5) tablicach informujących o granicach administracyjnych Gminy Wolanów.

§ 14. 1. Herb, flaga, flaga stolikowa, banner mogą być wykorzystywane przez Urząd Gminy i gminne jednostki organizacyjne oraz sołectwa do celów promocji Gminy Wolanów.

2. Symboli, o których mowa w ust. 1, mogą używać również osoby fizyczne i inne podmioty do celów komercyjnych.

3. Zgody na wykorzystywanie i rozpowszechnianie wizerunku herbu i flagi w celach komercyjnych przez podmioty wymienione w ust. 2 udziela Wójt.

4. Zasady i warunki używania tych symboli określa pisemna umowa.

5. Wzór wniosku o wyrażenie zgody na używanie herbu Gminy Wolanów stanowi załącznik Nr 7 do niniejszej uchwały.

§ 15. 1. Herb i flaga Gminy Wolanów mogą być umieszczane, używane i rozpowszechniane wyłącznie w sposób zapewniający należną im cześć, powagę i poszanowanie.

2. Wójt może zakazać używania herbu i flagi, jeżeli podmiot używający nie uzyskał zgody lub wykorzystuje te symbole w sposób nie zapewniający im należytej czci i szacunku albo godzący w powagę i prestiż Gminy lub naraża na szkodę interes Gminy.

§ 16. Banner i flaga stolikowa mogą być umieszczone w sali obrad Rady Gminy, w gabinecie Wójta Gminy oraz w miejscach promujących gminę w czasie różnych uroczystości.

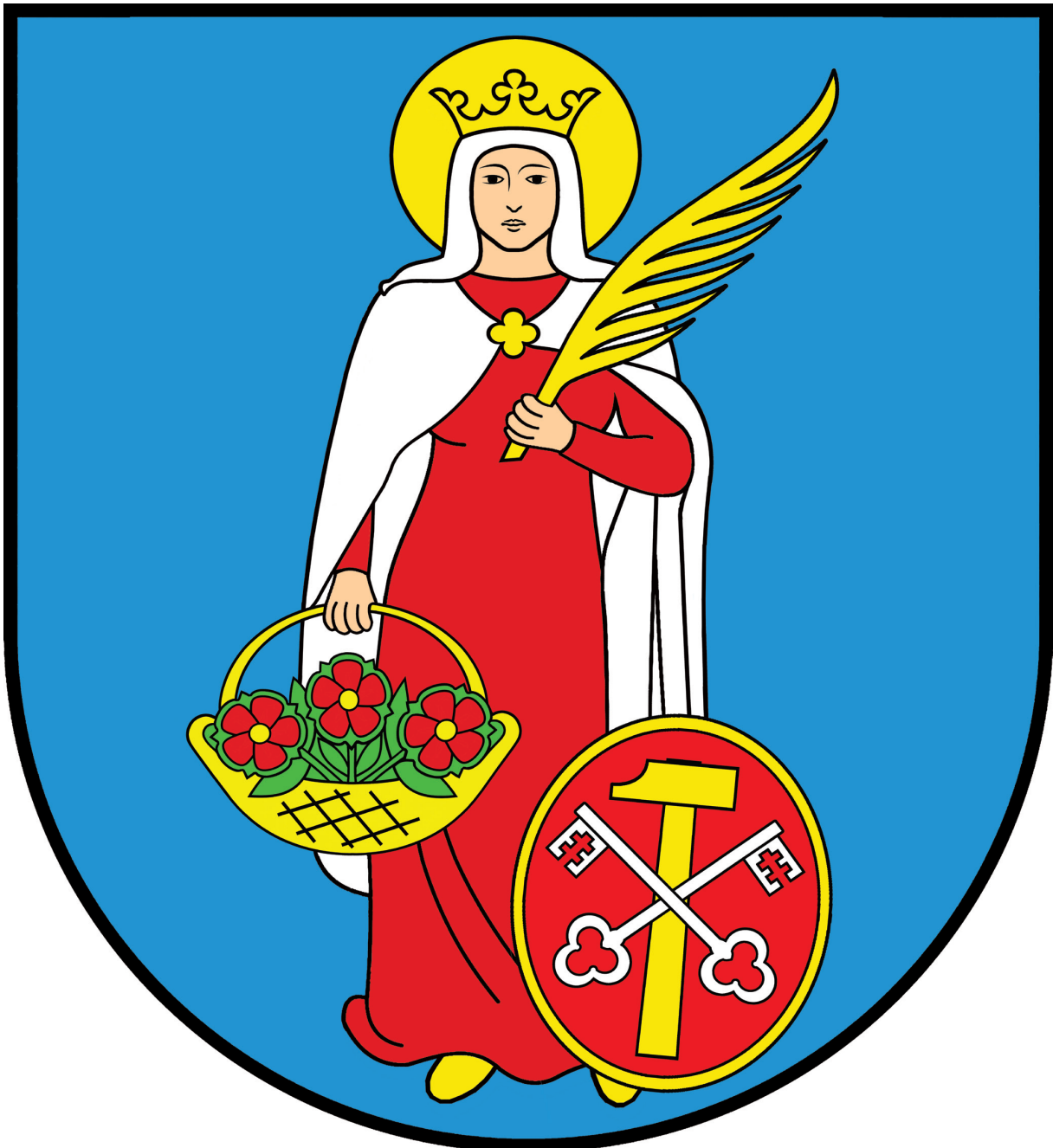
§ 17. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wolanów.

§ 18. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

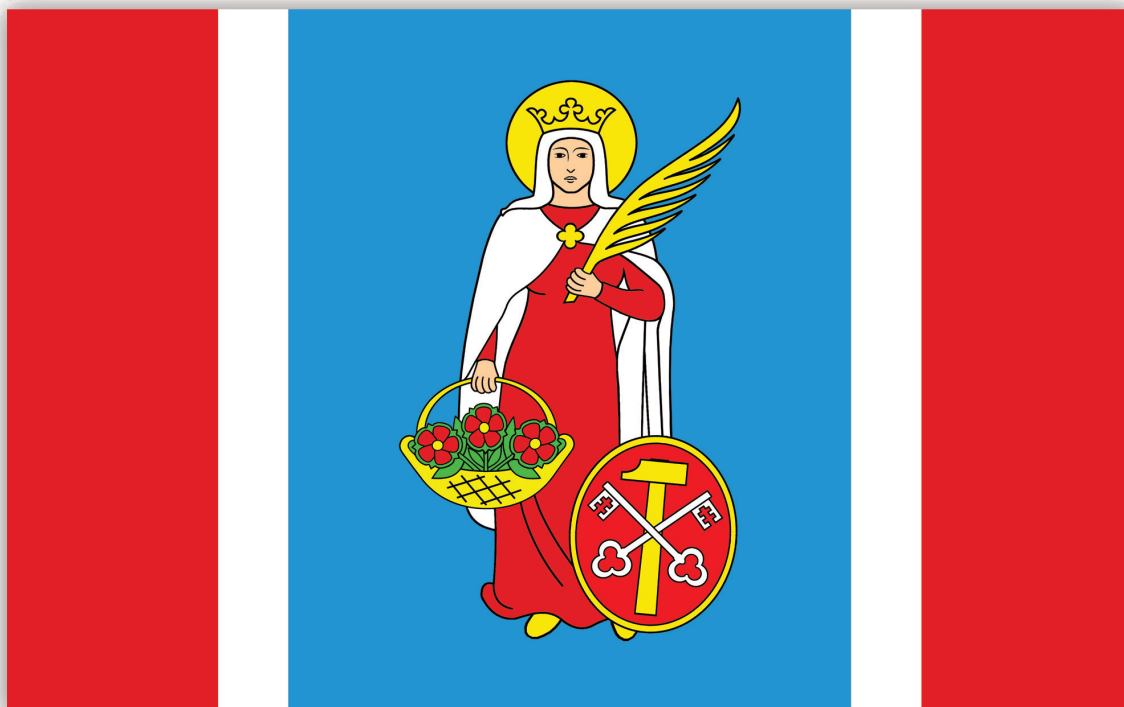
Przewodnicząca Rady Gminy

Teresa Pankowska

Herb Gminy Wolanów

Flaga Gminy Wolanów

PALETA BARW CMYK

BŁEKIT C = 100% M = 20% Y = 0% K = 0%	BIEL/SREBRO C = 0% M = 0% Y = 0% K = 0%	ZŁOTO/ŻÓLCIEŃ C = 0% M = 15% Y = 100% K = 0%
CZERWIEN C = 0% M = 100% Y = 100% K = 0%	CZERŃ C = 0% M = 0% Y = 0% K = 100%	ZIELEŃ C = 70% M = 0% Y = 100% K = 0%

Zastępczo paleta RGB (wersje elektroniczne herbu i flagi)

BŁEKIT R = 0, G = 149, B = 218	BIEL/SREBRO R = 255 G = 255 B = 255	ZŁOTO/ŻÓLCIEŃ R = 255 G = 212 B = 0
CZERWIEN R = 237 G = 28 B = 36	CZERŃ R = 35 G = 31 B = 32	ZIELEŃ R = 83 G = 184 B = 72

Flaga stolikowa Gminy Wolanów

Załącznik Nr 4 do Uchwały Nr XXXVIII/212/2018
Rady Gminy Wolanów z dnia 6 lutego 2018 roku

Banner Gminy Wolanów

**Pieczenie Gminy Wolanów:
wójtowska, gminna, radziecka**

skala 1:1, $f_i = 36 \text{ mm}$

skala 3:2

UZASADNIENIE

Gmina Wolanów należy do tej grupy gmin polskich, które do dnia dzisiejszego nie posiadają własnego herbu oraz innych atrybutów władzy samorządowej.

Prezentowany wzór herbu uwzględnia uwagi zawarte w opinii Heraldycznej nr 146-1674/O)/2010 oraz podstawowe kryteria poprawności, na które składają się cztery podstawowe czynności, a mianowicie:

- 1) zachowanie zgodności z prawidłami sztuki heraldycznej;
- 2) respektowanie zasad tworzenia staropolskich herbów samorządu terytorialnego,
- 3) uwzględnienie tradycji heraldycznej terytorium wchodzącego w skład danej gminy;
- 4) zachowanie kanonów współczesnej estetyki w zakresie stylizacji ikonograficznej.

Herb Gminy Wolanów przedstawia w Św. Dorotę z Cezarei Z lewej strony u jej stóp jest owalna tarcza, na której jest młotek złoty w słup, a na nim dwa także skrzyżowane klucze.

Św. Dorota z Cezarei jest Patronką parafii erygowanej w Wolanowie pod koniec XIV w. Obecnie zabytkowy kościół p.w. Świętej Doroty i Jana Ewangelisty zbudowany w 1749 r. z fundacji miecznikowej stężyckiej, Anny Kwaśniewskiej w Wolanowie, znajduje się obecnie w skansenie Muzeum Wsi Radomskiej (przeniesiony tu w 1994 r.). Jeden z ołtarzy bocznych poświęcony jest Patronce parafii i kościoła. Sama miejscowość parafialna a obecnie gminna nosiła w XVIII - XIX w. nazwę Wola Świętej Doroty. W związku z faktem, że w historii miejscowości gminnych wskazać możemy kilka znaczących i zasłużonych rodów, w projekcie herbu gminy nie sposób odnieść się do heraldyki szlacheckiej.

Istotnym faktem przemawiającym za wyborem postaci św. Doroty jako godła herbu gm. Wolanów jest to, że 19 listopada 1773 r. dziedzic Wolanowa, Ignacy Jankowski h. Nowina, uzyskał przywilej królewski zezwalający mu na założenie na miejscu wsi Wola św. Doroty miasta „w nazwisku Święta Dorota wiecznemi czasy zostawać mającego”. Nie jest znany ówczesny herb miasta, ale najważniejszy powinien odwoływać się do przywołanej w przywileju Patronki, co potwierdziła w jednej ze swoich opinii Komisja Heraldyczna działająca przy MSWiA.

Rys historyczny

Początki Wolanowa sięgają średniowiecza, a według tradycji, mającej wszelkie znamiona prawdopodobieństwa, tutejsza parafia została erygowana pod koniec XIV w. staraniem dziedzica sąsiedniej Kowali Michała Duszoty h. Abdank. Najstarsza wzmianka źródłowa o tej wsi, zwanej wów-czas Wolą Kowalską, pochodzi z 1411 r., a istnienie w niej kościoła parafialnego potwierdza Jan Długosz w księdze uposażeń diecezji krakowskiej, spisanej w latach 1470–1480. Długosz nie podaje wezwania kościoła, wydaje się jednak, że od początku był on poświęcony św. Dorocie męczennicy i dziewicy, co poświadcza Liber retaxionum z 1529 r. (Z. Guldon, *Wizytacja parafii Wola Świętej Doroty z 1747 r.*, „Wiś Radomska”, nr 5, 1997, s. 205).

Miejscowość była nazywana początkowo Kowalską Wolą, ale już w XVI w. określano ją także mianem Orlikowskiej Woli, od nazwiska jej ówczesnych dziedziców, lub Woli św. Doroty, od patronki parafii. Stara nazwa Kowalska Wola utrzymała się wprawdzie do połowy XVIII w., lecz z biegiem czasu była wypierana przez nazwę Wola św. Doroty (F. Siarczyński, *Opis powiatu radomskiego*, Warszawa 1847, s. 175), z której z kolei w XIX w. wykształciła się obecna nazwa Wolanów.

Niektórzy historycy przypuszczają, że pod koniec XVI w. doszło do pierwszej, nieudanej, próby lokacji Wolanowa, dokonanej przez rodzinę Orlików (h. Nowina?). Podstawą tych twierdzeń jest określenie Woli św. Doroty mianem *oppidum* w wizytacji biskupiej z 1598 r.

Nie jest jednak znany żaden przywilej, ani też inna wzmianka, potwierdzająca działania właścicieli na rzecz lokacji miasta (R. Szczygieł, *Lokacje miast w Polsce XVI wieku*, Lublin 1989, s. 249). Ponadto w żadnym z kilku siedemnastowiecznych rejestrów podatkowych, zachowanych dla powiatu radomskiego, Wola św. Doroty nie figuruje wśród miast, zawsze natomiast jest określana mianem wsi. O miejskim statusie miejscowości lub też próbach przekształcenia jej w miasto nie wspominają także inne źródła, w tym przywilej lokacyjny z XVIII w.

19 listopada 1773 r. dziedzic Wolanowa, Ignacy Jankowski h. Nowina, uzyskał przywilej królewski zezwalający mu na założenie na miejscu wsi Wola św. Doroty miasta „w nazwisku Święta Dorota wiecznemi czasy zostawać mającego” Otrzymało ono prawo magdeburskie, jeden comiesięczny jarmark oraz targi tygodniowe w piątki (J. Wiśniewski, *Dekanat radomski*, Radom 1911, s. 376). Według rejestru podatkowego z 1775 r. znajdowało się tu zaledwie 29 dymów, w tym dwór, browar, karczma i młyn (Instytut Historii PAU-PAN w Krakowie, *Kartoteka słownika historyczno-geograficznego województwa sandomierskiego w dobie Sejmu Wielkiego*). Z ordynacji, którą dla nowo lokowanego miasta wydała 1 września 1792 r. Ludwika z Chronowskich, wdowa po Jankowskim, wynika, że nazywano je nadal Wolą Świętej Doroty (F. Siarczyński, op. cit., s. 177–185). Niestety, ani ordynacja, ani przywilej królewski nie zawierają wzmianek o herbie.

W zbiorze Wiktora Wittiga zachował się dokument papierowy wystawiony w Woli Świętej Doroty 2 stycznia 1778 r., w którym miasto poświadcza odebranie uniwersału skarbowego z komory celnej w Zawichoście. Pod tekstem dokumentu znajdują się trzy podpisy bez określenia funkcji, dwa skreślone pismem łacińskim, jeden hebrajskim. Obok odcisnięto pieczęć sygnetową, ok. 20x18mm, w której pole owalne (tarcza) obwiedzione gałązkami palmowymi z koroną otwartą na nim, w którym młot w słup i dwa klucze w skosy piórami od góry zwróconymi na zewnątrz. Z obu stron pola sygły. Tłok pieczęci może być starszy niż z drugiej połowy XVIII w. Na karcie verso tą samą ręką: Z miasta Woli Świętej Doroty zaświadczenie na odebranie uniwersału (Muzeum Narodowe w Krakowie, BCzart., sygn. 568/14).

Opisana powyżej pieczęć znana jest tylko z jednego przekazu i nie można mieć pewności, czy należała do miasta. Jej pełna identyfikacja jest problematyczna, sprawia ona wrażenie sygnetu prywatnego (cechowego?), nie ma bowiem właściwej dla pieczęci miejskich legendy napieczętej, a jej określenie nie występuje w dokumencie (brak koroboracji). H. Seroka sądzi, że mamy do czynienia albo z pieczęcią prywatną użyczoną miastu, czyli pełniącą funkcję pieczęci miejskiej okazjonalnie lub trwale, albo z pieczęcią należącą do miasta, choć bardzo nietypową. O nietypowości stanowiąby jej cechy zewnętrzne, rozmiar właściwy dla pieczęci sygnetowych, w zasadzie przez miasta wówczas już nieużywanych, oraz sygły, niezbyt dobrze czytelne trzy z czterech liter OG i E, nieprzywołujące skojarzenia z urzędem miejskim i nazwą miasta (H. Seroka, *Herby miast małopolskich do końca XVIII wieku*, Warszawa 2002, s. 172). Co prawda widniejące na tej pieczęci dwa klucze w skos mogą być traktowane jako symbole ogólnomiejskie, natomiast młot może być kojarzony z dawną nazwą miejscowości Wola Kowalska, z drugiej jednak strony, nie odnotowano tradycji kowalstwa w interesującej nas miejscowości. Reasumując, interpretacje tej pieczęci oparte są jedynie na hipotezach, których wobec braku źródeł nie sposób rozstrzygnąć.

Pierwotny herb Wolanowa nie jest znany, wiadomo natomiast, że około 1847 r. w Heroldii Królestwa Polskiego zaprojektowany został nowy herb dla tego miasta. Do niego to odnosi się zapewne wzmianka z 1856 r. w księdze rachunków miejskich o uiszczeniu w Radomiu opłaty „za rysunek herbu miasta Wolanowa” (Archiwum Państwowe w Radomiu, Rząd Gubernialny Radomski, sygn. 7129, k. 45v).

Projekt tego herbu był znany Marianowi Gumowskiemu, który pozostawił informację o nim w swoich materiałach rękopiśmiennych. Przedstawiał on kompozycję składającą się z muru białego blankowanego, nad którym widniał baran wyskakujący (górną jego połowę) także biały, w polu czerwonym. Można przypuszczać, że mur miejski reprezentuje tutaj uniwersalny symbol miejskości, natomiast baran mógł być tożsamy z godłem herbowym

Junoszy, które nawiązywałyby do wymienionego w rejestrze podatkowym z 1569 r. posesora wsi Bartosza Balińskiego (w rzeczywistości był on jej dzierżawcą). Według interpretacji M. Gumowskiego mur symbolizował miejskość Wolanowa, natomiast baran odnosił się do ówczesnej miejscowej hodowli owiec i sukiennictwa (Muzeum Narodowe w Krakowie, BCzart., *Spuścizna rękopiśmienna M. Gumowskiego*). Tak, czy inaczej herb Wolanowa z 1847 r. nie wszedł w życie i nie zaistniał w historiografii także jako jego projekt. Sam Wolanów zaś, utracił prawa miejskie po powstaniu styczniowym (także z tego okresu nie zachował się żaden dokument zawierający wizerunek lub wiadomości o herbie miejscowości z okresu pełnienia przez nią funkcji miasta).

Brak wizerunku herbu Wolanowa mającego historyczne uzasadnienie, a z drugiej strony częste zmiany dziedziców owej miejscowości, skłaniają by odwoływać się do symboliki związanej z parafią. Jak wiadomo, w czasach staropolskich parafia odgrywała bardzo ważną rolę organizując wiele dziedzin życia lokalnej społeczności. Należy również pamiętać, iż w przypadku interesującej nas miejscowości, wezwanie parafii wpłynęło na zmianę jej nazwy z Kowalskiej Woli na Wolę św. Doroty (XVI–XVII w.). W przywileju lokowanego w 1773 r. miasta pada nazwa „Święta Dorota”, a z kolejnych dokumentów wiadomo, że była faktycznie używana (1792). Tradycja związana z dawną nazwą miejscowości funkcjonuje w świadomości jej mieszkańców do dnia dzisiejszego. W pełni uzasadnionym wydaje się więc nawiązanie we współczesnym herbie gminy do postaci św. Doroty.

Autorem rysu historycznego jest dr hab. Dariusz Kupisz, profesor UMCS.

Autorem projektu herbu jest Robert Szydlik.

Prezentowany wzór herbu uzyskał pozytywną opinię Komisji Heraldycznej wyrażoną w Uchwale Nr 67-1674/O/2017 z dnia 14 lipca 2017 r. otrzymanej z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w dniu 8 sierpnia 2017 r.

Podjmując działania związane z ustanowieniem herbu Gminy Wolanów sięgnęliśmy do historii, do ważnych kart z naszej gminnej przeszłości, do konkretnych wartości duchownych, czym dajemy świadectwo przywiązania i lokalnego patriotyzmu. Herb to zaszczytny symbol naszej terytorialnej wspólnoty.

Biorąc pod uwagę powyższe podjęcie przez Radę Gminy niniejszej uchwały wydaje się wskazane i uzasadnione.

WZÓR WNIOSKU

.....
(imię i nazwisko lub nazwa firmy)

.....
(miejscowość i data)

.....
(miejsce zamieszkania lub siedziba firmy)

.....

WÓJT GMINY
WOLANÓW

W N I O S E K
o wyrażenie zgody na używanie herbu Gminy Wolanów

Proszę o wyrażenie zgody na używanie herbu Gminy Wolanów w celu:

.....
.....
.....
.....

Uzasadnienie:

.....
.....
.....
.....

Do wniosku dołączam graficzny projekt wykorzystania herbu Gminy.

.....
(czytelny podpis wnioskodawcy)

* Wnioski należy składać w Sekretariacie Urzędu Gminy Wolanów.